

Signalementen

ALFA-toetsen

In maart organiseerde het Bureau voor InterCulturele Evaluatie een tweetal landelijke bijeenkomsten over NT2-alfabetisering en toetsing. De eerste bijeenkomst was bestemd voor alfabetiseringsdocenten werkzaam in het VO, de tweede voor docenten uit de volwasseneneducatie. Het Bureau ICE houdt zich bezig met onderzoek naar en ontwikkeling van toetsmateriaal. Al eerder heeft deze instelling veel gebruikte toetsen ontwikkeld voor de intake en het meten van voortgang in NT2-trajecten. Na de Intaketoets Alfabetisering had men graag toetsen ontwikkeld voor het meten van voortgang in de NT2-alfabetiseringstrajecten en ook was er behoefte gebleken aan spreek- en luistervaardigheidstoetsen voor mensen in het alfabetiseringstraject waarbij leesvaardigheid geen rol speelt. Er is nauwelijks ervaring met dit soort toetsen en het ontwikkelen ervan vereist zeker meer onderzoek. Tot dan toe was het echter niet gelukt financieringsbronnen te vinden voor zo'n project. Van ministeriële kant vindt men de doelgroep te klein voor een grote investering in toetsing. Alfabetisering heeft voor het Ministerie geen prioriteit.

De overgrote opkomst - er waren stoelen tekort - uit het veld van alfabetiseringsdocenten moge het Bureau ICE ondersteunen en het oordeel van het Ministerie logenstraffen. Er blijkt een enorme behoefte aan toetsen, zowel aan het begin en het eind, als tijdens het alfabetiseringsproces, omdat de gebruikelijke NT2-toetsen niet voldoen voor deze doelgroep. Dat is eens te meer duidelijk geworden naar aanleiding van de taaltoets inburgering. Instellingen voor volwasseneneducatie zijn verplicht deze toets af te nemen terwijl die absoluut niet is geschikt is voor alfabetisanten. Het is een toets waarvan je vantevoren weet dat kandidaten er niet op kunnen scoren. Ontwikkelen van nieuwe toetsen is dus een absolute noodzaak om de doelgroep niet te ontmoedigen en zichtbaar te kunnen maken voor cursist, docent en subsidiegever wat bereikt is in de taalcursus. We hopen dat de massale ondersteuning uit het veld daartoe heeft bijgedragen.

Informatie: Karen Heij en Marion van Neerven. ICE, Postbus 2, 4024 ZG Eck en Wiel, tel, 0344-603434.

Duale academische opleiding NT2-expert

Aan de Katholieke Universiteit Brabant zal in januari (of september) 1999 gestart worden met een initiële universitaire opleiding tot 'NT2-expert' als specialisatie binnen de afstudeerrichting Interculturele Communicatie. Het is uitdrukkelijk niet een universitaire lerarenopleiding NT2, maar juist een opleiding voor reeds op HBO-niveau bevoegde leraren in het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en de BVE, die zich bezig houden met de eerste opvang en/of geïntegreerd onderwijs Nederlands als tweede taal. De opleiding zal een theorie- en een praktijkcomponent kennen. Het theoretische deel zal bestaan uit cursussen als (tweede-)taalverwerving, (tweede-) taalonderwijs en taalbeleid, interetnische communicatieprocessen en culturele achtergronden, methoden en technieken van taalgedragsonderzoek. Er wordt hoofdzakelijk gewerkt in kleine werkgroepen en onderzoeksgroepen met veel eigen inbreng van studenten/leraren. In de vijf cursussen binnen de praktijkcomponent wordt de theorie vertaald naar het onderwijsproces in de klas. De student/leraar zal gevraagd worden relevante processen binnen en buiten de klas in de school in kaart te brengen en mogelijk vernieuwingen te initiëren en te implementeren. Binnen de praktijktaken wordt gekozen voor een oplossingsgerichte benadering van problemen die de student/leraar zelf in de praktijk tegenkomt. De opleiding wordt afgesloten met een scriptie-onderzoek.

Meer informatie bij: Bureau Onderwijs KUB, Postbus 91503, 5000 LE Tilburg, tel. 013-4662614

Boekbespreking ALFA

In het meinummer *Levende Talen* (1998, 530, pp. 297-298) vindt u een boekbespreking van *Alfa. Leren lezen en schrijven in het Nederlands als tweede taal*.

Niveau 1. (auteurs Kim van der Zouw en Wilma van Westen, uitgegeven bij Malmberg, 's-Hertogenbosch). De bespreking is van de hand van Jacques van Zuylen. Hij vergelijkt ALFA, dat uitgaat van de globaal methode, wel met 7/43 maar doet geen principiële uitspraken over een van beide uitgangspunten voor leesonderwijs. Wel wijst hij op de vele winstpunten van een meer functionele aanpak in het aanvankelijk leesonderwijs voor volwassen NT2-leerders.

Lezen over grenzen heen

Bij het Projectbureau in Rotterdam is een leestoets in de eigen taal verschenen samengesteld door Marion Siemensma en Annemieke Sparla.

De toets bestaat uit leerlingmateriaal en een handleiding voor de docent/intaker. In een intakegesprek wordt niet altijd duidelijk of een leerling heeft leren lezen en schrijven in het eigen land; met name is niet altijd duidelijk of een leerling een ander schrift heeft geleerd. Het doel van de toets *Lezen over grenzen heen* is om na gaan of een leerling gealfabetiseerd is in de eigen taal en een ander schriftsysteem beheerst. De toets geeft een indicatie of de leerling kan lezen en is niet bedoeld om het niveau van leesvaardigheid vast te stellen.

அ	மா	ங்	ரௌ
இ	ஞா	ண்	மே
உள	ரெ	ய்	யை
எ	ணீ	ர்	ரொ
ஓ	வோ	ல்	லோ
ஒள	நூ	வ்	வௌ

lettertekens van het Tamil

De docentenhandleiding geeft basisinformatie over 25 talen waarvan verschillende met een ander schriftsysteem. In de handleiding is de uitspraak van de teksten grofweg weergegeven voor de intaker. De toets kan zowel in het voortgezet onderwijs als in het onderwijs aan volwassenen gebruikt worden.

In het septembernummer van ALFA-NIEUWS zullen we deze toets uitvoeriger bespreken. Nu alleen een voorproefje: bladzijde 26: de lettertekens van het Tamil en een Tamil tekst.

Tamil

வரம் கேட்ட குதிரை

ஒரு காலத்தில் குதிரை மாட்டைப் பார்த்துப் பொருமைப்பட்டது. “இந்தப் பிராணிக்கு எவ்வளவு நல்ல கொம்புகள்! எனக்கு இல்லையே. இருந்தால் எவ்வளவு உபயோகமாக இருக்கும்!”

இப்படி யெல்லாம் யோசித்து, ‘கொம்பு வேண்டும், இரண்டு நீண்ட கொம்புகள் வேண்டும்’ என்று தவம் இருந்தது.

தவம் பலித்தது. தலையில் கொம்புகள் முளைத்து வளர்ந்தன. குளத்தில் ஜலத்தில் தன் உருவத்தைப் பார்த்துக் குதிரை மிகவும் சந்தோஷப்பட்டது. தான் அடைந்துவிட்ட கொம்புகளை எண்ணி எண்ணிப் பெருமைப் பட்டுக் கொண்டு குதிரை புல் மேய்ந்து கொண்டு இருந்தது.